

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatalmas petitsor egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjes, Pö-utca 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Sárosvármegye ünnepe.

Sárosvármegyének új főispánja, dr. *Bárdossy Jenő*, a mai napon érkezik városunkba, hogy annak máttól kezdve egyúttal polgára is legyen. Jelentős tehát ez a nap nemcsak az ő tisztelettel fogadott személyére, hanem vármegyénknek s első sorban Eperjes városára, a polgári erényeknek e fényes történeti múlttal bíró talajára is.

Meg vagyunk győződve arról, hogy vármegyénknek a mai napon köztisztelettel fogadott új főispánját ezek a gondolatok, e nap jelentőségének erős tudata hatják át színtén.

Meggyőző erről bennünket nemcsak eddigi munkás életpályájának, hazafias, fenkölt egyéniségének köztudomású volta, hanem azok a — természetes melegséggel s nagybecsüléssel — városunk polgármesteréhez intézett sorok is, a melyekben kineveztetése alkalmával Eperjes sz. kir. város tanácsának üdvözlését viszonozta.

«Igaz örömmel és köszönettel vettem — úgymond — azon város nevében küldött szíves üdvözlésüket, mely jövőre otthonomná válik s melynek hazafias polgáraihoz mindenben méltó kívánok lenni.»

A tiszteletet s nagybecsülést keltő egyéniségnek olyannyira keresetlen s éppen ezért felette jóleső megnyilatkozása ez, mely méltán zálogul szolgálhat arra nézve, hogy dr. *Bárdossy Jenő* főispánunknak Eperjes sz. kir. város kelleme otthona lesz mindenkor.

Eperjes sz. kir. város, mint Sárosvármegyének székvárosa és mint a vármegye köz- és társadalmi életének gócpontja — tehát legfontosabb tényezője —, a múltban is fényes példáját adta annak, miként viszonozza hatványozott mértékben azt a nagybecsülést, melylyel a vármegyei kormányzatnak feje kitünteti. Eperjes sz. kir. városnak hazafias közönsége mindig

tudatában volt annak, hogy e részben neki kell elől járnia s nemcsak az ünnepélyes székfoglalás lelkesült hangulatában, hanem mindenkor, minden téren híven és önzetlenül támogatni azt, a kire vármegyénk kormányzása s e vármegye székvárosában összefutó megannyi közérdeknek támogatása van bízva.

Lehet-e pillanatra is kételkednünk abban, hogy a ki a fentebb megörökített magasztos elhatározással lép városunk rögére, attól csak sikert, kulturális és gazdasági téren való előrehaladást és e kettőre irányuló kitartó törekvéseinknek lelkes istápolását várhatjuk.

Úgy érezzük, hogy a beiktatásnak ünnepei összhangzatosan, lelkesülten s maradandó emléket hagyva fognak lefolyni s a vonzalomnak kölcsönös és őszinte kifejezésében a vármegye kö-önségének tagjai egyértelemmel karöltve fognak buzgólkodni. De nézetünk szerint nemcsak a vármegye közönségének hivatalos képviselője részéről, hanem általában a művelt társadalom részéről is kívánatos, hogy különösen a hivatalos beiktatást megelőző ünnepségeken minél nagyobb arányokban kifejezést adjon főispánunk és egész nagybecsült családjára iránti tiszteletének; a rendező-bizottságnak gondos figyelme úgy a Széchenyi-köri hangverseny, valamint különösen az ezt követő estély keretében, megadta erre a lehetőséget. Ezen az estélyen pedig az eperjesi művelt társadalom részéről is méltán várjuk a bizalomteljes tiszteletnek lehető impozáns kifejezését nemcsak a helyi viszonyoknál fogva, hanem azért is, hogy az az otthon, mely várva-várt lakóját befogadja, minél nagyobb fesztelenséget és meleget árasztson s ezzel is viszonozzuk a fentebb közölt táviratban megnyilatkozott rokonszenvet.

Isten hozza körünbe főispánunkat! Ragaszkodásunk tartsa is meg őt közöttünk sokáig!!

Az első esküdtbírósi főtárgyalás.

November 5-ikén tartották meg először a főtárgyalást az eperjesi kir. törvényszék mellett szervezett esküdtbírósi elött. Ez alkalommal a főtárgyalás meghallgatására eljött Kassáról *Bercselly Jenő* ítéltáblai elnök is, *Fuhász Andor* elnöki titkárral. A főtárgyalási teremnek a közönség részére fenntartott részét az érdeklődők egészen betöltötték. Beigazolást nyert tehát az a körülmény, hogy a főtárgyalási terem tarthatatlanul szűk és még közepes érdeklődés esetén sem alkalmas a közönség befogadására. A levegő néhány órai tárgyalás után fűledt lesz és a termet most ős idején is kiállhatatlan hőség tölti be. Hát még nyáron hogyan lesz? a mikor néhány percnyi szellőzéssel nem lehet ismét lehűteni a légkört. Az esküdttek «padja» pedig szűk és kényelmetlen.

November 5-ikén tárgyalásra ki volt tűzve *Markó-Klipcsák János* ügye, kit a kir. ügyész szándékos emberöléssel, hatóság elleni erőszakkal és könnyű testi sértés vétségével vádolt.

Az esküdtbírósi bírői tanácsát *Lehoczky Sándor* kir. törvsz. bír., az esküdtbírósi elnök, *Both Gyula* és *Uhlarik Mátyás* törvsz. bírák alkották. A közvédat dr. *Grynaeus Géza* kir. ügyész képviselte. Védő dr. *Sonnenschein Simon* ügyvéd volt. A tanácsjegyzői teendőket *Flórián Károly* joggyakornok végezte. Az elnök a főtárgyalást pontban 9 órakor délelőtt megnyitotta és a hallgatóságot a csend és rend megtartására figyelmeztette. Ezután bevezették a vádlottat, kit az elnök személyes viszonyai felől kikérdezett. Következett az esküdtzék megalakítása. Az elnök felhívására *Both Gyula* bír. mindegyik esküdtnek külön papírszeletre írt nevét felolvasta és a bíróság asztalán lévő urnába helyezte. Az elnök az urnában lévő papírszeleteket egyenkint kihúzta és kérdést intézett a közvédlőhöz és a védőhöz, vajjon az illető esküdtet elfogadják-e. A felek nyilatkozatai alapján az esküdtzék a következőkből alakult meg; Rendes esküdttek lettek: *Sitányi Lajos*, *Meliórisz József*, *Plaveczy István*, dr. *Glück János*, *Lintner Károly*, dr. *Oszwald Tivadar*, *Semsey Ottó*, *Locker István*, *Bárkány Leó*, *Barts Jenő*, *Gründl Mátyás*, ifj. *Czapkay Imre*. Pótesküdttek: *Madara József*, dr. *Windt Arthur*. Az elnök e-re felolvasta a következő esküt: «Esküdjének önök a mindentudó és mindenható Istenre, hogy a *Markó-Klipcsák János* ellen folytatott ügyben az esküdttek kötelességeit híven teljesítik,

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Vörösmarty kezevonása.

Írta: Dr. Horváth Ödön.

A mikor ezeket a sorokat írom: egy drága, kedves könyvnek elsárgult és a sok forgatásnak nyomait magukon viselő lapjai vannak előttem kitérva.

A könyv *Szinyei Merse István*nak, az Eperjesi Széchenyi-kör volt nagyérdemű elnökének a könyvtárából való. Az ő szívesége folytán jutott egy időre kezeim közé.

A — születésének századik évfordulója alkalmából — napjainkban oly méltán ünnepelt nagy költőnek, nemzeti költészetünk e nagy reformátorának, a kinek láng lelke és szíve bizonyos a legnagyobb ajándék volt, a melylyel mult századunk utolsó hónapja Hazánkat és Nemzetünket megajándékozta: *Vörösmarty*nak, «Minden munkái»-ból a második kötet ez, melynek címlapján azt olvasom, hogy azt «kiadák barátai *Bajza J.* és *Schedel Ferencz*», valamint hogy az *Pesten*, *Kilián György* tulajdonaként, 1845-ben került ki a sajtó alól.

Ez a könyv *Szinyei Merse István* édesanyjának, a vármegyénk hazafias, közművelődési és jótékonyági élete terén oly feledhetetlen, kiváló honleányának: *Szinyei-Fekelfalussy Valériának*, legkedvesebb könyve volt. Neki is, mint honfiaink és honleányaink oly sokjának,

ez a könyv valóságos imakönyve volt azokban a nehéz napokban, a melyekben igazán «Lement a nap, de csillagok nem jöttek!» Ebből a könyvből olvasott ő is, mint annyian lelkesedést az elnyomás szomorú napjaiban, vigasztalást a kétségbeesés áradatában, bátor kitaratást a csüggedés súlya alatt és reményt egy jobb jövőben, mely «még jöni fog!»...

S a legelsőárgultabbaknak és a legtöbbszor olvasottnak látszanak e könyvben azok a lapok, melyeken legszebb nemzeti imádságunk, — az első hazafias vers, a melyet a magyar gyermek megtanul s az utolsó hazafias vers, a melyet a halni-készülő aggyastyan is magával visz a sírba: — a *Szózat* olvasható.

A 147-ik és a 148-ik lapokon olvasom a költemény két legszomorúbb baljóslatú versszakát, azt, hogy:

Vagy jöni fog, ha jöni kell,
A nagyszerű halál.
Hol a temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

S a sírt, hol nemzet sülyed el,
Népek veszik körül,
S az ember millióinak
Szemében gyász könny ül.

És ez a két versszak, bár az idők folytán meghalványodott, de azért tisztán látható czeruza-vonásokkal keresztül van húzva és pedig úgy, hogy a 148-ik lapra átmenő két legutolsó soron szintén külön megvonva láthatók a keresztbe menő vonások.

Ezek — az említett versszakokat mintegy kitérőlni akaró — keresztvonások a nagy *Vörösmarty*nak saját-kezü vonásai s azoknak létrejöttéről a következő érdekes és becses adatot őrizi a család kegyeletes hagyományja:

Szinyei-Fekelfalussy Valéria, leányával: *Ninonnal* együtt, az ötvenes évek elején Balatonfüreden tartózkodott s ekkor többször találkozott a szintén ott időzőtt *Vörösmarty*val.

Ebben az időben történt, hogy a *Szózat*nak egy paródiája jelent meg, a mely ugyan nagyon bántotta a hazafias érzéssel telt szíveket, de éppen alkalmas volt arra, hogy a *Szózat*ot csak annál olvasottabbá, kedveltebbé és ismertebbé tegye.

Egyszer, midőn a könyv tulajdonosa, kedvelt olvasmányával kezében, a könyv szerzőjével találkozott s a *Szózat*ra került közöttük a beszéd, a költő fájdalmas sóhajjal jegyezte meg, hogy ha tudta volna azt, hogy az a jóslata, a melyet költeményének idézett versszakában írt volt meg, így bekövetkezik: soha meg nem írta volna ezeket a szakokat, s elkerülte a kötetet: irónjával keresztül húzta annak fentebb idézett két versszakát.

És ettől az időtől kezdve a drága könyv még drágább, még becsesebb lett a törhetetlen hazafiságáról annyira ismeretes család előtt. Feltett kincs gyanánt őrizték azt akkor is, a mikor már imádták nemzetünk

a törvényt megtartják, a tárgyalás egész menetét figyelemmel kísérik, a tárgyalás alatt álló ügyről mással, mint esküdtársaikkal nem érintkeznek, és félretéve minden kedvezést, féltelmet és személyes tekinteteket, mind a vádlott ellen, mind a mellette felhozott bizonyítékokat egyenlő gondossággal és pártatlan lelkiismeretességgel mérlegelik és ebből merített meggyőződésük szerint igazságosan és a törvény értelmében határoznak. Az esküdték egyenként: «Esküszöm. Isten engem úgy segítjen» szavakkal letették az esküt. Az eskü letévése után az esküdték elfoglalták a vádlott helyével szemközt levő üléseiket. Következett a vádlott, a tanúk és a szakértők kihallgatása. Ez eltartott délutáni 1/2 óráig. Az elnök az ülést 1/2 óráig felfüggesztette. Délután sorra került az esküdtékhez intézendő kérdések megállapítása. Ennek folyamában a kir. ügyész a hatóság elleni erőszak vádját eljettette és az emberölés miatti vádat is megváltoztatta, a főtárgyalás fejleményeihez képest és csak halált okozó testi sértés büntetéssel vádolta Markó-Klipcsák Jánost. A bíróság a felek indítványainak meghallgatása után a következő két kérdés feltételét határozta el:

1. Bűnös-e Markó-Klipcsák János vádlott abban, hogy 1900. június 25-ikén estefelé Vapenik községben a Demcsin Péterné épülő háza közelében ifj. Popernyik Józsefet egy a hasán ejtett késszúrásal szándékosan, de ölési szándék nélkül, bántalmazta és ily módon a nevezettnek 1900. június hó 30-ikán bekövetkezett halálát előidézte, mely cselekvését elkövette a nélkül, hogy ittassága folytán öntudatlan állapotban volt volna? Igen, vagy nem?

2. Bűnös-e vádlott Markó Klipcsák János abban, hogy 1900. június 25-ikén este Vapenik községben a saját házában a nála megjelent Pajkoss János községi bírót botjával megütve szándékosan, de ölési szándék nélkül bántalmazta és ily módon azon nyolcz napon belül gyógyult testi sérüléseket okozott, a mely cselekvését elkövette a nélkül, hogy részegség vagy áom-ittasság, vagy ezek összehatása folytán öntudatlan állapotban volt volna? Igen, vagy nem?

A perbeszéd után a bíróság a végleg megállapított kérdéseket aláírta. Következett az elnöki fejtegetés, melyben Lehoczky Sándor esküdtbírói elnök igen szépen és világosan fejtegette a törvény idevonatkozó szakaszait, tájékoztatta az esküdtéket annak alkatelemei és alkalmazása felől. Fényesen megoldotta ama nehéz feladatot is, hogy ezeknek a fejtegetéseknek szigorúan objektíveknek kell lenniök és csak a törvényt magyarázat keretében szabad mozogniök. Az elnöki fejtegetés befejezése után az esküdték visszavonultak. Majd a tárgyaló-terembe visszatérve, *Meliorisz József*, mint az esküdték megválasztott főnöke, a vádlott távollétében kihirdette a következő verdiktet: «Becsületemre és lelkiismeretemre, Isten és emberek előtt bizonyítom, hogy az esküdték határozata mindkét kérdésre hétnél több igen». A bíróság ennek alapján vádlottat 4 évi fegyházra és 10 kor. pénzbüntetésre ítélte. A vizsgálati fogsággal 3 hónapot kitöltöttnek vett. Együttal kötelezte 1000 koronának kártérítésként leendő fizetésére és a bűnügyi költségek viselésére. A vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be. A tárgyalás este 1/2 7 órakor ért véget.

November 6-ikán Patkány András bártfai cigány került az esküdtbíró elé, a kit halált okozó testi sértéssel vádolt az ügyesség. Az esküdték elé a következő kérdést terjesztették: «Bűnös-e vádlott Patkány

életében annak a baljósatnak a fenyegetése megszűnt s a mikor már tényleg elközelgett az a —

... jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.

Oly jól esik, ha csak ily igénytelenül és csak ily jelentéktelen kis adat kapcsán, is megemlékezni a költőről, kinek nagy nevétől viszhangzik most is az egész haza, kinek emlékezetét oly hálás kegyelettel őrizik és újítják meg éppen napjainkban a gyenge utódok s kinek emlékezetére Széchenyi-körünk is a legközelebbi napok alatt fog őszinte szívvel szentelni ünnepet!

Oh ápoljuk is lelkünk legmélyén emlékezetét, hívséges odaadással és kegyelettel, a Szózat nagy költőjének, irodalmunk ez egyik-legnagyobb újáteremtőjének, s ez a kegyeltes és lelkesült megemlékezésünk, ez legyen mindenkor az ő örökké maradandó, dicső emlékjele. Hiszen oly meghatóan, oly szépen éneklí Szász Károly felőle, hogy:

Minek sirjára kő, avagy fa,
Mely összeporlik, elrohad;
S bár koszorú van ráaggatva,
Némán borong, hangot sem ad.
Lantját tegyék sírdombjára:
Az a hajnal szellőitől
Az ő Memnon-szobor módjára
Mindig föl fog zendülni, föl!

András abban, hogy a nélkül, hogy ittassága következtében öntudatlan állapotban volt volna — Bártfán a cigánytelepen 1900. július 9-ikén d. u. 3 óra tájban a bűnjel-karóval a vele közös háztartásban élt Sivák Annát szándékosan, de nem ölési szándékkal bántalmazni akarta és elvétésből e helyett az ennek karján lévő házasságon kívül szült 8-9 hónapos Sivák Zsófia nevű csecsemő gyermekét úgy ütötte fejen, hogy ez ennek következtében rövid idő múlva még az nap meghalt? Igen, vagy nem? Az esküdtészek határozata, melyet *Ruby József* főnök hirdetett ki, az volt, hogy «nem». Ennek folytán a bíróság a vádlottat felmentette. Ez az eset azért érdekes, mert maga a tény teljesen meg volt állapítva és az esküdtészek még sem találta vádlottat abban bűnösnek. Vagyis jogászilag szólva, nem fogadta el az «aberratio ictus» elméletét.

November 6-ikán délután elővették a halált okozó testi sértés miatt vádolt Jancsik János ügyét. Az esküdték verdiktje kimondta a bűnöst.

November 7-ikén szünet volt.

November 8-ikán Ánderko István került az esküdték elé, kit szándékos emberölés büntetéssel vádoltak.

November 9-ikén a halált okozó testi sértés miatt vádolt Drevenyák József ügye került tárgyalás alá. Ez alkalommal a főtárgyalást *Uhlarik Mátyas* kir. törvényszéki bíró az esküdtbíró helyettes-elnöke vezette.

Ezzel befejezést nyert az első esküdtészeki ülészak. Elismerésünket kell még kifejeznünk *Lehoczky Sándor* törvényszéki bíróval szemben, mert kizárólag az ő érdeme, hogy a főtárgyalás menete oly precíz, sima és kifogástalan volt, mintha az új bünvádi perrendtartás és az esküdtbírói intézménye már legalább is emberöltő előtt lépett volna életbe.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Meghívó az «Eperjesi Széchenyi-kör»-nek 1900. évi november 14-ikén (szerdán) d. u. 6 órakor, Vörösmarty születésének századik évfordulója alkalmából a «Fekete Sas» nagytermében tartandó, nyilvános *Vörösmarty-ünnepére*. Eperjesen, 1900. évi november hó 4-ikén. *Ghüllány József* s. k., h-elnök. Dr. *Horváth Ödön* s. k., titkár. Az ünnep pontjai: 1. Himnusz. Éneklí: az állami tanítónőképző-intézet dalkara. 2. «Vörösmartyról.» Írta és előadja: dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. úr, a Kör védnöke. 3. «Vörösmarty emléke.» Írta: *Csengey Gusztáv* úr; szavalja: dr. *Vielek István* úr. 4. «Vörösmarty születésének százéves fordulójára.» A Kör pályázatán pályadíjjal jutalmazott mű. Írta és felolvassa: dr. *Körösy György* úr. 5. «Szép Ilonka.» Melodráma. Írta: *Vörösmarty Mihály*; zenéjét szerzte: *Erney József*. Szavalja: *Mikler Szeréna* úrhölgy, *Markó János* úr zongorakísérete mellett. 6. Köszönő-szó a Védnökhöz a Kör nevében. 7. Védnök záró-beszéde. 8. Szózat. Éneklí: az ágost. hitv. evang. kollégiumi tanítónőképző dalkara. Az ünnepen *nem tagokat* is szívesen látunk!

A *Vörösmarty-pályázatra* beérkezett pályamunkák megbírálására kiküldött bizottság jegyzőkönyvének főpontjai a következők:

A bizottság tárgyalás alá veszi a beérkezett műveket, melyeket az egyes tagok már megelőzőleg behatóan tanulmányoztak s tüzetes megbeszélés után a bizottság az egyes munkákra nézve a következőkben állapodik meg:

1. *A IV. számú pályamunka: Vörösmarty ünnepén; jelige: «Less még egyszer ünnep e világon.»* Az ódán nem vonul végig egy egységes gondolat, eszme, a mely kerekdedd tenné. Ódai emelkedettség nincs benne; a hol volna is ódai hév, lendület, a gondolat ziláltsága miatt elenyészik. Az egész költemény homályos, érthetetlen; ezzé teszik a valódi érzés hiánya, a nagyhangú, gyakran semmit sem mondó frázisok. Belső tartalmánál még értéktelenebb a külső formája. A verselés nagyon gyarló, ritmust alig fedezhetni fel benne. Versmérték tekintetében alig van strofája, a mely a jogos kívánalmaknak megfelelne; jambikus, emelkedő menetű a versmérték, de az emelkedő mértéket léptenyomon megzavarja egy-egy oda nem való trocheus. Rimelése a leggyaribb; elég legyen rámutatni a következőkre: bölcső dalát — unokáknak; pirul bús eged — nyomasztó csend; ősi dicsőség — feljöttét lesik; vigaszál — rendületlenül stb. A szerző ódája végén egy jegyzetben elfogulatlan és igazságos kritikát kér; mi ezt köteleességünkönköl kifolyólag is szívesen teljesítjük, a mikor kimondjuk, hogy *költeménye tartalmilag és alakilag kritikán aluli.*

2. *V. számú pályamunka: Vörösmarty költszete; jelige: «Szítőkben legyen a haza és ha kimondani saúkság, Tetteitek szengjék nagy diadalmi nevét.»* A munka tárgyalja Vörösmarty életét, behatóan epikáját, hozzátéve drámai költszetét, kissé hiányosan lyráját. A munka főhibája az, hogy nem nyújt teljes képet

Vörösmartyról, mint lyrikusról, nem festi tüzetesen hazafias lyráját; nem helyezi őt bele saját korába, pedig a kor festése lényeges feltétele a költő megértésének. De van a munkának sok jó oldala is. Vörösmarty epikájáról csaknem teljes képet nyújt, behatóan foglalkozik a Zalán futásával, V. epikai hőseinek jellemével, szépen fejtegeti a Két szomszéd várt, sok találó és eredeti megjegyzést is tevén róla, szépen mutatja meg, hogyan nyilatkozik meg V. szerelme még epikájában is. Általában élvezhetően, ismeretterjesztő alakban használja fel a Vörösmarty életéről, költszetéről ismeretes adatokat, ítéleteket. Előadása kellemes, élvezhető, nyelve szabatos, könnyed, miért is *a bizottság a munkát dicsőretre méltónak találja.*

3. *II. számú pályamunka: Vörösmarty születésének 100 éves fordulójára.* A munka teljes képe Vörösmarty korának, a mozgató eszméknek, Vörösmarty céljainak s különösen költői fejlődésének. Szép rajza Vörösmarty egyéniségének, költői pályájának. Úgyesen festi benne az epikust, drámai író, lyrikus; különösen nagyon szépen mutatja ki Vörösmarty szubjektivitását, melynek két jellemző vonása a hazafiság és szerelem költszetének minden ágában megnyilatkozik, sőt ez sugalja egész költszetét, ez ihleti őt eposzra, drámára, ódára, dalra egyaránt. A szerző felfogása eredeti s ez különösen kiemelendő; magasabb filozófiai, esztétikai szempontból dolgozza fel tárgyát. Előadása vonzó, lebilincselő, nyelve tiszta, tősgyökeres magyar, változatos, élénk; munkája gondolatleljes s gondolatokat ébresztő. Filozófiai mélység, erős, józan ítélő-képesség, eredetiség, kellemes, külső forma, a mély eszméket megfelelő, könnyed formában kifejező nyelv jellemzik e munkát; azért *a bizottság egyhangulag, örömmel ajánlja a pályadíjra.*

A Kör illetékes szakválasztmányai és igazgatóválasztmánya — *házi-estének és ünnepélyeinek sorozatát* a következőkben állapították meg:

1900. november 14.: Vörösmarty-ünnep.
» » 21.: Zeneeste.
» » 28.: Felolvasás.
» december 5.: Zeneeste.
» » 12.: Felolvasás.
» » 19.: Zeneeste.

HIREK.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Papszentelés.* Dr. Vályi János eperjesi püspök f. hó 29-ikére hívta be a végzett theologusokat felszentelés végett. — *Tanítói kinevelés.* Lázár György telgárti tanító sumjáci rendes tanítóvá nevezetett ki.

* **Audientia.** Ő felsége a király dr. *Bárdossy Jenőt*, vármegyénk főispánját a november hó 5-ikén tartott általános kihallgatások alkalmával fogadta.

* **Szinyei Merse Istvánról,** köz- és társadalmi életünk ez annyira kedvelt és becsült kiváló tagjáról, azt olvassuk a hivatalos lap f. évi november 6-iki számában, hogy őt «a magyar királyi földművelésügyi miniszter — a tárczáját érdeklő kérdések tanulmányozása végett — Szent-Pétervárra, szakutódító megbízatással kiküldte». Sajnálattal vegyes igaz örömmel vesszük ezt a hírt, a mely egyfelől a kiváló tehetségnek, munkabírásnak és lelkiismeretes buzgalomnak a köz javára való hathatósabb értékesítését jelenti, de a mely egyszersmind jelenti a szeretett és becsült férfúnak körünköl leendő távozását is. Lapunk ebben a kérdésében ma sem tud egyebet írni, mint azt, a mit ez év január 14-iki (2-ik) számunk vezetőcikkében mondtunk a következőkben: «Tudjuk mi azt jól, hogy mindazok a kiváló tulajdonságok s azok a fényes tehetségek és érdemek, a melyek annyi tiszteletet követeltek számára még azok részéről is, a kik nem voltak az általa követett elvek hívei, el kell, hogy nyerjék azt a méltó tért, a melyen továbbra is érvényesülhetnek a város, a vármegye, a haza s az emberiség javára; és tudjuk azt is jól, hogy ő, mint annak a kiváló családnak egyik legjelesebb sarja, a mely Sárosvármegye hazafias és szabadelvű haladásának előharczosa közé tartozott szakadatlanul, megmarad örökké e vármegye hűségesen szerető, igaz fiának! S eltávózása felett érezett igaz fájalmunkat legfeljebb csupán ez a jóleső, ez a vigasztaló biztos tudat enyhítheti. Íme, jóslásunk első része — a kiváló új működési térnek elnyerésére vonatkozólag — beteljesedett. Semmi kétségünk az iránt, hogy jóslásunk második része szintén — mint igaz valóság a jelenben, úgy az marad a jövőben is minden időben!

* **A főispáni beiktatás** programja — mint azt már mult számaink is közölték — végleg megállapított. Mint halljuk, negyvennél több küldöttség fog tisztelegni.

* Kine az állatorv megye főis niszteri osz jedő időre. *József* mit

* Szep iktatásán. janak új m Szepesvárm got — az mely kü Münnich K László, W

* Anya tésével meg ben a sebes — az elnev *Alsósebes* székelyét községbe kerületbe anyakönyvsági anyakö közreműkö

* Az hogy Kova helyettes el a kamara üg részére gor nem forgot

* Jóték egylet dr. tésével, K. melyet az nemes szívű át, hogy a fel Az egy ki igaz hálá felett, a me jegyzéssel, h a mire az e

* Újabb Felette fönö pesten tartó egyházeget az eperjesi keznetek egy jelene s kiv evang. egyhá évi segélyt b miánknak m mert újabb főként azért evangelikus

ki s így me egyházkerül Elismerés é újabb fejlőd nak e jelen különösen a Zelenka Pál felügyelőt. A eperjesi egy kóczy Lajos Mátyas, Lud

* A Széc rünk a nove ünnepen ne fáklóját a Szépen siker marty emlé 1879. decze jelenléteben, költőjét. Az egylet akko mesült, főpo emlékezte»

1879-iki év kívül az ün tal és a dal * A várt tartott ülést A gyűlés t ügyelőjének közö tervez sorban a Na Békéscsaba ez bármi ol Sa.-Újhely- Kisvárdai k Gyöngyös-Je

* **Kinevezés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter az állatorvosi tisztvi vizsgálo-bizottságba a Sárosvármegye főispánjává kinevezett dr. Bárdossy Jenő miniszteri osztálytanácsos helyére az 1901. év végéig terjedő időre állategészségügyi rendszert előadójaul *Péchy József* miniszteri cz. osztálytanácsost nevezte ki

* **Szepesvármegye részvétele főispánunk beiktatásán.** Dr. Bárdossy Jenő Sárosvármegye új főispánjának új méltóságába leendő ünnepélyes beiktatásán Szepesvármegyét — mint szomszédos törvényhatóságot — az installáczió küldöttség fogja képviselni, mely küldöttségnek tagjai lesznek: Görgey Gusztáv, Münnich Kálmán, Popovich László kanonok, Teőke László, Wieland Aladár és Winkler Pál.

* **Anyakönyvi ügyek.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Sárosvármegyében a sebeskelemes-éti anyakönyvi kerület székhelyét — az elnevezés megfelelő megváltoztatása mellett — *Alsósebes* községbe, a sassovai anyakönyvi kerület székhelyét pedig — ugyanily módosítással — *Haszlin* községbe helyezte át; továbbá a *giráltyi* anyakönyvi kerületbe *Roskoványi Andor* helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* **Az eperjesi ügyvédi-kamara közlése** teszi, hogy Kovaliczky Mihály várm. tisztvi-főtiszt, kamarai helyettes elnök, bejegyzett ügyvéd elhalálozás okából a kamara ügyvéd-jegyzékéből töröltetett és hogy irodája részére gondnok kinevezésének szükségessége fenn nem forgott.

* **Jótekonyság.** A Sárosvármegyei Jótekonyság Nőegylet dr. *Brósz László* kassai ügyvéd úrnak közvetítésével, *K. N. né úrnól* Kassáról 100 kor.-t kapott, a melyet az említett s magát megnevezni nem óhajto nemes szívű jótevő egy perből kifolyólag azzal küldött át, hogy azt a jótekonyság egyesület javára használják fel. Az egyesület elnöksége meleg köszönőiratban fejezte ki igaz háláját e szép példaul szolgálható nagylelkűség felett, a melyet ezúttal is hírül adunk azzal a megjegyzéssel, hogy: a jótekonyság erénye a legnemesebb, a mire az ember képes!

* **Újabb évi segély az eperjesi jogakadémiának.** Felelte fontos határozatot hozott nov. hó 8-ikán Budapesten tartott ülésében a magyarországi ág. hitv. ev. egyházegyletem közgyűlése. Kimondotta ugyanis, hogy az eperjesi jogakadémiának, mely az ág. ev. vallásfelekezetnek egyedüli ilyenmű főiskolája s melynek virágzó jelene s kiváló működése fényt vet az egész hazai evang. egyházra, ezentúl évenként 2000 korona állandó évi segélyt biztosít. Nagybecsű ez a határozat jogakadémiánknak még tovább fejlesztésére nézve nemcsak azért, mert újabb jelelőanyagot erőtörést jelent, hanem főként azért, mert ezzel a jogakadémiának egyetemes evangélikus jellege csak még erősebben domborodik ki s így még fokozottabban a tisztai ág. hitv. evang. egyházkerületnek büszkeségét képező főiskolájává vált. Elismerés és köszönet illesse mindazokat, a kik ez újabb fejlődés kivívásában, az anyagi megizmosodásnak e jelentékeny fokozásában közreműködtek, így különösen a tisztai egyházkerületnek lelkes vezérfőfiai: Zelenka Pál püspököt és Szentiványi Árpád kerületi felügyelőt. A szép határozatot meghozó gyűlésben az eperjesi egyházból Kubinyi Albert felügyelő, ifj. Draskóczy Lajos lelkész, a Kollégium részéről dr. Szlávik Mátyás, Ludmann Ottó és Flórián Jakab vettek részt

* **A Széchenyi-kör első Vörösmarty-ünnepe.** Körünk a november 14-ikén rendezendő lelkes, hszafias ünnepe nem első ízben gyűjtja meg lelkesedésének fákllyáját a nagy Vörösmarty dicső emlékezte előtt. Szépen sikerült ünnepet rendezett már a Kör Vörösmarty emlékére *huszonegy esztendő előtt*, a mikor 1879. december 1-sején, nagy és díszes közönség jelenlétében, kegyelettel ünnepelte a Szózat nagy költőjét. Az ünnepnek, melynek rendezése körül az egyesület akkori főjegyzője: dr. *Berzeviczy Albert* érdemesült, főpontja *Lévay István*nak «Vörösmarty Mihály emlékezte» című felolvasása volt, melyet a Kör 1879-iki évkönyve is megörökített. Résztvett ezenkívül az ünnepe *Hruska-Kollár Irma* úrnő szavallat és a dalegyet két énekszámnak az előadásával.

* **A városi szünügyi-bizottság** november 4-ikén tartott ülést *Mandics Ede* polgármester elnökléte alatt. A gyűlés tárgyalta a vidéki színészet országos felügyelőjének a vidéki szini-kerületek beosztására vonatkozó tervezetét s kimondotta, hogy városunkat első sorban a Nagybecskerek-Nagykikinda-Zombor-Szentes-Békéscsaba szinikerülettel óhajta kapcsolatba hozni Ha ez bármi oknál fogva nem lenne lehetséges, akkor a Sa-Újhely-Munkács-Ungvár-Beregszász-Nagyszőlős-Kisvárdai kerülettel, vagy esetleg a Miskolcz-Eger-Gyöngyös-Jászberény kerülettel leendő egybekapcsolást

tartja szükségesnek és kívánatosnak. Az új szinpadi be rendezések beszerzésére nézve elhatározta a gyűlés két új teljes díszletnek, és pedig egy díszes lovateremnek és egy szalon-díszletnek a beszerzését. Az öltözőkben szükségessé vált átalakítások, illetve építkezések keresztülvitelét elvileg elhatározta s e tekintetben javaslattal lép a tanács elé. Nagy meglepéssel vette tudomásul azt, hogy *Kiss Pál* szinigazgató közel 70 tagból álló társulatával a közönség Nagybecskereken teljes mértékben meg van elégedve s elhatározta, hogy a Széchenyi-kör színészi szakválasztmányával kapcsolatban mindent megtenni óhajt a szinársulat ügyének felkarolása s különösen a bérletek gyűjtése érdekében. Elhatározta azt is, hogy a kormánysegélynek a társulat számára leendő kiosköltségre nézve megteszi a szükséges lépéseket. Kimondotta, hogy dr. *Mikler Károly* jogtanárt, az *Eperjesi Lapok* felelős-szerkesztőjét s a Széchenyi-kör zenezakválasztm. elnökét, valamint dr. *Máriássy Bélát*, a Széchenyi-kör színészi szakválasztmányának új elnökét a választmányi gyűlésekre meghívja. Tudomásul vették *Hedry J. Ernő*, *Péchy Zsigmond*, *Vánó József*, *Dessewffy Pál*, *Pulszky Géza* és gróf *Wengerszky Hugó* páholytulajdonosok levelét, kik a hozzájuk intézett felhívásra azt közölték, hogy tulajdonpáholyukat vagy egyáltalában nem, vagy csak akkor hajlandók megváltásra átengedni, ha ezt az összes páholytulajdonosok megteszik Csaknem mindnyájuk azonban készséggel beleegyezett abba, hogy ha déli 12 óráig a páholy igénybevételére nézve nem nyilatkoznak, az a szinigazgató részéről elárúsítható. A gyűlés őszinte sajnálattal vette tudomásul azt, hogy a páholyok megváltására irányuló ez a terv egyelőre így meg nem valósulhat s felkérte a választmány elnökét, hogy az összes páholytulajdonosoknak legalább az állandó beleegyezését biztosítsa, hogy a mennyiben ők délig a páholy igénybevételéről nem rendelkeznek, azt az igazgató értékesíthesse. Végül kimondotta a gyűlés, hogy a színházban szükséges javítások és átalakítások tekintetében a *Hellmer és Felner* híres színházépítő-czégtől kéressék tanács és szakértő véleményét.

* **Gazdasági munkásközvetítők.** Sárosvármegye gazdasági munkásközvetítőül *Berzeviczy Elek* megyei első s helyettesül *Dobay Béla* megyei második aljegyző lett kijelölve.

* **Katonakötelesek összeírása.** A napokban vette kezdetét a jövő év tavaszán fősorozásra kerülő állításkötelesek összeírása. Figyelmeztetnek a jelentkezésre kötelezettek, hogy november folyamában teljesítsék ebbeli kötelezettségüket, mivel a mulasztók szigorúan meg fognak büntettetni.

* **Bártfa város közgyűlése.** Bártfa város képviselő-testülete november 8-ikán közgyűlést tartott, melyen az előre meghirdetett költségvetést tárgyalták. A szükségletekre való magasabb összeg felvétele daczára a tisztán városi pótdó 15%-ot tesz ki. További tárgyai voltak a gyűlésnek a pénzügyi bizottságnak többrendbeli javaslata és az új iskola felavatása tekintetében teendő intézkedések megállapítása.

* **Esküdtzéki tárgyalás.** A kassai kir. törvényszék, mint sajtóbíróóság, Gefferth Menyhért bártfai lakosnak Mazurák József eperjesi lakos elleni, sajtó útján elkövetett rágalmozó vétségét nov. 8. és 9-ikén nagy érdeklődés mellett tárgyalta A vádirat szerint: Mazurák József eperjesi lakos a Kassán megjelenő *Pannonia* (Kassai Napló) április 18-ikán megjelent 88. számában *Spectator* aláírással egy nyilttéri közleményt tett közzé, melyben *Gefferth Menyhért* Bártfa város rendőrkapitányát a legdurvább becsületsértő kifejezésekkel halmozta el. Gefferth Menyhért ebből folyólag megindította a sajtóperet Mazurák ellen. Az esküdték verdiktje alapján Mazurák Józsefet sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében bűnsnek találta, ezért 4 havi togház fős és 200 kor. mellékbüntetésre ítélte. Azonfelül a jogerős ítéletet a *Kassai Napló* (Pannonia) cz. napilapban, hol a sértő közlemények megjelentek, saját költségén való közzétételére utasította A közzététel kir. ügyész megnyugodott, a védő pedig felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

* **Mentés.** Csendben, feltűnés nélkül igen derék dolgot végez Bártfa város főorvosa: dr. *Mankovics Rezső*, ki vasárnaponként a rendőroket, közszolgálat az első segélyre oktatja s ez által egy kis mentő-csapatot teremt magának, de főleg a közőnknek, mert különösen a rendőr gyakran jöhet abba a helyzetbe, hogy az orvos érkezéig első segélyt nyújtson s megóvja a balesetet szenvedtetet a nép által használni szokott sebrontó piszkos kezeléstől, vagy kuruzslószerek használatától.

* **A Szt. Lukacsfürdő-kútvállalat «Kristály» ásványvize** 1900-ban a következő kitüntetésekert nyerte: Páris, a francia köztársasági kereskedelmi miniszter védnöksége alatt tartott élelmiszerek külön kiállításán

díszoklevél- és aranyéremmel; Brüsszel L'Association internationale pour le progres de l'Hygiène, díszoklevél- és aranyéremmel; Bécsben, Mária Josepha főhercegnő ő Fensége védnöksége alatt tartott kiállítás díszoklevél- és aranyéremmel; Strassburgban Hohenlohe Langenburg hg. elzász-lotharingiai helytartó védnöksége alatt tartott közlelmzési kiállítás díszoklevél- és aranyéremmel; Krakón a természettudományi és orvosi kiállítás díszoklevél- és aranyéremmel. Ezt az ásványvizet számos külföldi, európai és tengerentúli piacon sikerült bevezetni, és különösen figyelemre méltó, hogy Ausztriában — mely a nálunk annyira elterjedt osztrák *savanyúvizek* hazája — is szép kerestetnek örvend.

* **«Az állatok világa».** Brehm hatalmas művéből a melynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok rendkívül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mesteri leírással, a mely a munkát az egész világon kedveltette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilencz kitünő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatú műlap és egy színes nyomatú műmelléklet. «Az állatok világa» Légrády Testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci-körút 78.) jelenik meg s minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér. Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

* **«Becsüld a nőt»** — mondja a költő — mert az ő gondosságára van bízva a család testi és szellemi java. Eppen a hivatását egész odaadással követő férfi nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, a mely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávénál kezdődővén. Bizonyos tehát, hogy közérdeklében áll arra utalni, hogy a legkitünőbbnek, az egészségre legüdvösebbnek és kiválóan kellemes ízű kávévalnak a babkavénak félig *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval* való vegyülete bizonyult. Százezerszeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávévevőreket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családi kávé készítésére, a mely — a megkívánt kellemes gerjesztés mellett — bizonyos mennyiségű tápanyagot és erősítőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

* **Messmer-teát** isznak naponta 100,000 családban. Minden kísérlet újabb hívtó szerz ezen tea-fajnak. Próbacsomagok 1 kor., 1 kor. 25 fill., 1 kor. 60 fill. és 2 kor.; kapható *Bein Simonnál*, Eperjesen.

* **Jogakadémiai statisztika.** Jogakadémiánkon a jelen tanévben ismét számottevő emelkedést mutatnak a beiratkozás adatai. Soha olyan létszám még nem volt, mint ebben a tanévben. Beiratkozott az I. évfolyamra 70, a II-ra 59, a III-ra 40, a IV-re 29, összesen 197. Ezenkívül 4-en nyertek engedélyt a vizsgálatoknak tanfolyam hallgatása nélküli lehetőségére, úgy, hogy az össz-létszám ezekkel együtt 201. Vallásra nézve: protestáns 92, közöttük 69 ág. ev., 23 ev. ref., róm. kath. 50, izr. 38, gör. kath. 16, gör. kel. 5. Anyanyelvre nézve: 149 magyar, 34 német, 9 tót, 4 román, 3 szerb, 2 lengyel A joghallgatók közül 47 Sárosvármegyei, közöttük 25 eperjesi illetőségű. Az aránylag kevés lakosságú Eperjes városra minden tekintetben nagyjelentőségű adatok ezek. A hazai jogi oktatás ügyében pedig szintén számottevő helyet foglal el jogakadémiánk, tekintve, hogy a tíz jogakadémia között a legelsők között van.

* **«A magyar nép multja és jelene.»** írta *Benedek Elek*. Első kötet: A szolgásgától a szabadságig. Második kötet: A bölcsőtől a sírig. Számos szöveggel és műmelléklettel. Az Athenaeum kiadása. A két kötet ára díszes kötésben 32 korona. Benedek Elek befejezte ím nagyszabású és irodalmunkban hézagotpótló munkáját és örvendezve látjuk, hogy az a lelkesedés, melylyel az első kötetét kezdette, a másodikon is végig vonul. Mintha csak háláját róttá volna le a föld népe iránt, mely annyi szép elbeszélés megírására ihlette, olyan szeretettel, olyan odaadással szedett össze mindent, a mi a népre, a nép egész élete folyására, szokásaira és erkölcsire jellemző. Valóban a jelen és a múlt rajza ez a könyv, mert a jobbagység keletkezéséről a szolgálczok lehullásáig, a fészekrakástól a temetőig nincs a magyar nép életében olyan nevezetes momentum, mely Benedek figyelmét elkerülte volna. Kitünő elbeszélő tehetségével úgy rajzol meg mindent, hogy élővé, mozgalmassá, érdekessé válik. Akár csak tudományos regényt írt volna meg Benedek, de olyant, melynek minden adata szorgos történeti kutatások eredménye. A második kötet eleven-ségét és érdekességét nagy mértékben növeli az a körülmény, hogy itt a szerző írott külförrásokon kívül közvetlen tapasztalásból meríthetett, és valóban, úgy,

a hogy Benedek a nép bújat-örömét, házi, mezei és katonáéletét, lelkének költészetben való megnyilatkozását rajzolja, csak az rajzolhatja, a ki a nép véreből való vér és istenáldotta művész, ki a látottat, hallottat és mindazt, a mit érez, minden árnyalatot visszatükröző képen tudja elébünk varázsolni. Ez a könyv hatalmas és megdöbbentő tanulságot sugároz ki, azt, hogy a magyarság ereje a nép, a nemzeti karakter leghebbebb megszerzője és fejlesztője a föld. A szöveg szépségét számos művészi illusztráció, értékes melléklet növeli és az egész munka harmonikus kiegészítője az Athenaeum hatalmas milleniumi vállalatának: a tizkötetes történelemnek.

* **Tragikusan végződött végrehajtás.** Surin János kasszebeni építési vállalkozó a legutóbbi kasszebeni tűzvész után nagyszabású építési vállalatokba bocsátkozott, nagyobb összegeket vett fel az építkezőktől, a melyeket azonban nem annyira az építkezési kiadások fedezésére, mint inkább a nap-nap melletti költséges mulatozásokra fordította. Előrelátható volt, hogy ennek előbb-utóbb vagyoni bukás lesz a vége. Így is történt. Újabbban rendes vendég volt Surin házában a végrehajtó. Legutóbb, november 8-ikán, ismét megjelent nála Güick Bertalan bírósági végrehajtó, Topiczer kasszebeni ügyvéd kíséretében s a feldühödött ember tiltakozása dacára, természetesen hozzáfogtak az ingóságok lefoglalásához. Surin János erre az udvarra lépett ki s az ablakon keresztül belőtt a házba. Golyója nem talált. Ezután üldözőit lelővéssel fenyegetve, a mezőkre rohant s ott revolverrel szíven lötte magát. Nyomban meghalt.

* **Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyerési esélyeket nyújtanak az ő Felsége által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyet, mintegy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Mint hogy a 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron, és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, mely a sorsjegyvevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

* **Új téli tornacsarnok.** A Fisszebeni újonnan felépült tornacsarnokot — mint tudósítónk írja — a napokban adták át a közhasználatnak. Az új téli tornacsarnok felépítése 80,000 koronába került. A fel szerelési költségek az 1300 koronát meghaladják.

* **Lőcse város költségvetése.** Lőcse város képviselőtestülete nov. 5-ikén tartotta őszi közgyűlését Szőnyey Kálmán polgármester elnöklété mellett, melyen a jövő évi költségvetés 254,808 korona bevétel-vel és 277,618 korona kiadással lett megállapítva, a hiány tehát 22,810 korona, melynek fedezése céljából 35% közszégi pótdadónak kivetése válik szükségessé.

* **Mezőgazdaság.** A háziállatok fejlődése s erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fentartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközökünk e célra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinar-preparatumokra utalnak bennünket, melyeket Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kertületi gyógyszerész Korneuriban (Bécs mellett) állít elő és ezek, mint präservatív szerek, messze az ország határára túl híreskékké váltak. A kitűnő hatás, mely a Kwizda-féle restitutions-fluidnak lovak számára saját-sága (ezen szer mint kitűnő erősítő szer is bevált), továbbá a Kwizda-féle korneuurgu marhapor, mely, mint marhapor, általában úgy teheneknél a tejelő-képesség fokozása céljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar-preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czélg világra szóló hírnevét.

Foulard-selyemruha

8 fnt 40 krtól

feljebb — 14 méter, postabér- és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Nemkülönbön fekete, fehér és színes. Henneberg-selyem 45 krtól 14 fnt 65 krtól méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

* **Betörés egy hitelszövetkezetbe.** A Kisladnai Hitelszövetkezetbe — mint tudósítónk írja — éjjel betörést követtek el. A vakmerő betörő Zsován János ottani parasztgazda felfeszítette a bolt ajtaját s azon keresztül hatolt az üzletbe, hol a pénztárt feltörve, a nap folyamán befolyt összes pénzt stób értékes holmit rabolt el. A betörőt a csendőrség rövid nyomozás után elfogta.

NYILT-TÉR.

BERKOVICS BERTA

TYRNAUER HENRIK

KERESKEDŐ

JEGYESEK

DOBSINA. EPERJES.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kelelemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diäetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsza, máj- és veseizgatási tünetnyekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadó-tulajdonos: Kösch Árpád.

1115-1900. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1900. évi 5231. sz. végzése folytán dr. Rosenthal Adolf ügyvéd által képviselt Stricker Zsigmond felperes részére Deckert Kilián és Társa alperesek ellen 205 kor. 86 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 3100 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró-ság V. I., 509. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Eperjesen, végrehajtást szenvedők boltjában leendő megtartása határidejéül 1900. évi november hó 13-ik napjának délutáni 2 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútork s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

Eperjesen, 1900. évi október hó 16-ik napján.
Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

990-1900. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szepesváraljai kir. járásbírósnak 1898. évi Sp. 392/4. számú végzése folytán Hohenia Sándor ügyvéd által képviselt Szepesváraljai Takarékpénztár felperes részére Jencsa János és társai alperesek ellen 1064 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2060 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró-ság V. I. 397/2. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, N.-Vitézen, Jencsa János, Motil Veron, Ondrija Anna, Jencsa András, Pacozovsky István, Szapó Mária és Jencsa István lakásain leendő megtartása határidejéül 1900. évi november hó 24-ik napjának délelőtti 11 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt tehenek, életneműek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

Eperjesen, 1900. évi november hó 6-ik napján.
Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

981-1900. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1900. évi 4150. számú végzése folytán Hohenia Sándor ügyvéd által képviselt Szepesváraljai Takarékpénztár felperes részére Ulicsni András és társai alperesek ellen 506 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1278 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró-ság V. II., 329/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, N.-Vitézen, Ulicsni András, Kollár Anna, Sztazik János, Bliszmann János, Magda Erzsébet lakásain leendő megtartása határidejéül 1900. évi november hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, tehenek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

Eperjesen, 1900. évi november hó 6-ikán.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

8139. és 8285-1900. sz.

Fenyőfa-árverési hirdetmény.

Kassa sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a Kassa város határában fekvő úgynevezett «Polomai fenyves» E. üzemsztály 18., 21., 22., 48., 49., 50., 51. és 52. számú osztágaiban 342-06 hold területen levő, az erdőgazdasági üzemsztv szerint előhasználatképen kihasználható 38 cm. mellmagassági átmérőtől 120 cm.-ig vastag, mintegy 4522 darabban, összesen 8095-350 tm.³-re és 19,428 kor. 84 fillér pénzértékre becsült jegenyefenyő- s hagyásfák 1900. évi november hó 21-ikén d. e. 10 órakor a város tanácsa háza termében tartandó zárt ajánlatok beadása melletti önkéntes nyilvános árverésen, a fennmennyiség- és minőségre való tekintet nélkül általánosságért pauschaliter eladatni fognak.

Az eladás tövön az erdőn történik s a város sem a fa minősége-, sem mennyiségéért szövátosságot nem vállal. Kihhasználási határidő 4 év.

A tanács fentartja magának azt a jogot, hogy a beadott ajánlatok el-, vagy el nem fogadása iránt szabadon határozhasson.

Felkéretnek a venni szándékozók, miszerint 1000 kor. bānatpénzzel (készpénzben, v. óvadékképes értékpapirokban) felszerelt, 1 kor. bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat az ajánlati versenytárgyalási nap d. e. 10 órájáig a város polgármesterénél benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy ajánlattevő az eladási feltételeket ismeri, azokat elfogadja, magára nézve kötelezőknek elismeri és aláírta. Később beérkezett, vagy pótajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A részletes eladási feltételek Kassa sz. kir. város erdőhivatalánál Kassán betekinthetők és aláírandók.

Kelt Kassa szab. kir. város tanácsának 1900. évi október hó 9-iki ülésében.

Münster Tivadar s. k.,
kir. tanácsos, polgármester.

Partoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZA, GYARTMANY!

Versenyez a külföldi elsőrendű készítményeivel

parisi kiállítás

42 „Arany érem”-me

kitüntetve.

KESZÜTT

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMŰGYÁR RESZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Kösch Árpád, Révai Samu,
Cattarino Sándor, Stehr Dávidnál.

Zenemű

árjegyzékeket
zongorákról,
 harmonium,
hegedű,
 cello,
citera,
 kamarazene,
zenekar,
 gitarré,
dalok,
 élecdarabok,
dalkarok,
 duette-ok, terzette-ok,
tanulmány-
 művekről stb.

ingyen
 és díjmentesen küldök.

MAASS OTTÓ

zeneműkiadás és kereskedés
 Bécs, VI 2., Mariahilferstrasse 91. sz.

Vendéglő-megnyitás!
 Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására adni, hogy a Kassai-út 7. sz. házában volt
VENDÉGLŐMET
 a Fő-utca 120. sz. Maurer-féle házba helyeztem át és azt
szerdán, november 7-ikén megnyitottam.

Mint eddig, úgy ezentúl is főtrekvésem leendő nagybecsült vendégeimet minden tekintetben legjobban kiszolgálni.
 Kérve a nagyb. közönség szives pártfogását,
METTI JÁNOS
 vendéglős.

Kassai és kőbányai sör! Erdélyi ó- és új borok legjobb minőségben.

Vigyázzunk a védjegyre!
Brady-féle Máriaczei gyomorcsépek

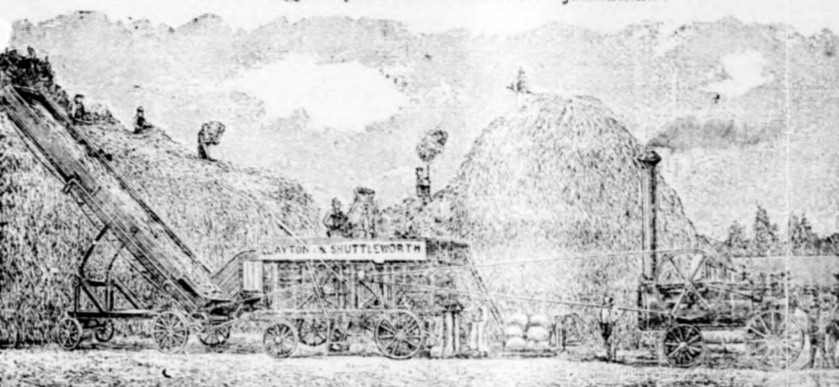
nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.
 Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél ételkel és italokkal, glisztták, májbajok- és hámrhoidáknál.
 Említett bajoknál a **Brady-féle máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. Bevásárlásnál csak Brady-féle gyomorcsépeket kérjünk!
 Központi szétküldési raktár: **Brady-féle gyógyszer-tár** a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt.
 A Brady-féle máriaczei gyomorcsépek valódiak kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Homonna:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szinna:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

191-1900. vh. sz.
Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó czennel közhírré teszem, hogy a girálty kir. járásbírósnak 1900. évi 138 számú végzése alapján dr. Arje Fülöp bárthai lakos, ügyvéd által képviselt Paczka András orsóczi lakos végrehajthatónak **Bakalyár András** kaproncai és orsóczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 33 kor. tőke s jár. ügyében a girálty kir. járásbírósnak 1900. évi 38/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, s annak megtartása határnapjúl **1900. november 14-ik napjának d. e. 10 óráját** végrehajtást szenvedő lakására, Kapronca (Dubine) és folytatva Orsóc községekbe kitézőm s ahhoz a venni szándékozót azzal hívom meg, hogy a le és felülfoglalt marha-, ló- és juh-állományt és a gazdasági eszközöket s összesen 7154 koronára becsült ingóságokat készpénzfizetés mellett, szükség esetén a becsáron alul is eladom.
 A mennyiben ezen tárgyak mások részére is le- és felülfoglaltattak, az árverés ezek javára is elrendeltetik.
 Az árverési határidő az árverési hirdetménynek a mai napon a bíróság táblájára történt kifüggesztését követő naptól számítatni.
 Giráltyon, 1900. október 26-ikán.

Kovács József,
 kir. bír. végrehajtó.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

Locomobil és gőzcséplő-gépek-keszletek
 továbbá járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozó kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, ogyetemes acél-akék.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplő-gyára.

Zongora-hangolásokat

és javításokat

úgy a városban, mint vidékre elfogad

Strobel János

zongorakészítő

Eperjes, Fő-utca 32.

40 esztendő óta udvari paripa-istállóban, a katonai s nagyobb magánistállóban sikerrel használják. Bevált nagyobb menetelésnél erősítésre s izmosításra, kifáradásoknál az izmok feszessé tételére stb., kitűnően képesít idomításoknál. Valódi csak a fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban s fűszerészetben. Főraktár: **Kwizda J. Ferencz** cs. és kir. osztr.-magy., román kir. s bolg. hercz. udv. szállító, kőri gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs mellett.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Valódi zagoriáni mellszörp
 kellemesen bevehető szer felnőttek és gyermekeknek. Gőresős, fulladó és hőburut, tüdőkatarrhus, nyálkásodás s minden mellbaj ellen. Kivétést megkönnyíti. Egy üveg előzetes fizetésnél 3 lrona 30 filléret kapható
THIERRY A. balzsam-gyárában
 PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett).
 Figyeljünk a kapsula-zárra, A. Thierry's Schutzengel-Apotheke felirattal.

Leonhardi tintái.
 Különlegesség: Egyedül valódi **Anthracentinta.**
Legjobb
 könyvek, akták, okmányok és mindenemű iratok részére.
 Továbbá minden fajú író- és másolóinták.
 Szines tinták, autograf-tinták és folyékony tus mérnökök s iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festékek, másolható nyomófestékek, ruhajelző-tinták, folyékony enyv, mézga, — Syndetikon —
 Eau de Labarraque tintamaró viz.
 Pecsetviasz és ostya.
Leonhardi Ágost
 Bodenbach, az Elbe mellett.
 A bel- és külföld legtöbb írószekerkeskedésében hapható.

Fát takarítunk,
betegséget gátolunk meg
 azáltal,
 ha rosszul záródó ablakainkat légmentesítjük.
 Erre legalkalmasabbak a
gyapot-hengerek,
 melyek méterenként 6 fillérért kaphatók
QUIRSFELD JÁNOS
 kereskedésében, Fő-utca 58. sz.

